

Genişletilmiş zet

Trabzon’da niversite ğrencilerinde Alkol Kullanımı, Alkol Kullanım Bozukluğu ve Risk Faktörleri

Giriş: Çalışmanın amacı, iki devlet ve bir vakıf niversitesi bulunan ve üniversitelerinde geniş bir ğrenci nüfusuna sahip olan Trabzon ilindeki niversite öğrencileri arasında alkol kullanım prevalansı, alkol kullanım bozukluğu (AKB) prevalansı ve risk faktörlerini değerlendirmektir.

Yöntem: Bu alışma, 2022 yılında Trabzon ilindeki üniversitelerde öğrenim gören lisans ve ön lisans ğrencilerinde yapılan kesitsel çalışmadır. Tüm fakülte ve sınıf düzeylerinden 33201 öğrenciyi temsil eden bir örneklem sağlamak için 25 fakülteden tabakalı örnekleme teknikleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden 6492 lisans ğrencisi ankete katılmıştır. Öğrencinin alkol kullanım durumu “Alkol kullanıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtla belirlenmiştir. AKB yaygınlığı Alkol Kullanım Bozukluklarını Belirleme Testi (AUDIT) ile belirlenmiştir. AKB, AUDIT’ ten 8 puan ve üzeri puan alınması olarak tanımlanmıştır. Alkol kullanımı ve AKB ile ilişkili faktörleri incelemek için çok değişkenli lojistik regresyon analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Analize dahil edilen 6213 ğrenci arasında alkol kullanım prevalansı %24,1 (%95 GA 23,0-25,2), AKB ise %4,9 (%95 GA 4,3-5,4) olarak bulunmuştur. Üniversitelere göre alkol kullanım prevalansı Karadeniz Teknik niversitesi’nde %26,4 (%95 GA 25,4-27,8), Trabzon niversitesi’nde %17,6 (%95 GA 15,8-19,5) ve Avrasya niversitesi’nde %26,4 (%95 GA 23,2-29,9) idi. Üniversitelere göre, AKB prevalansı Karadeniz Teknik niversitesi’nde %4,9 (%95 GA 4,3-5,6), X2’ de %4,0 (%95 GA 3,2-5,1) ve Avrasya niversitesi’nde %6,6 (%95 GA 4,9-8,6) idi. Alkol kullanıcıları ($n = 1496$) arasında AKB prevalansı %20,2 (%95 GA 18,2 – 22,3) olarak bulunmuştur. Öğrenciler arasında alkol kullanım nedenleri arasında eğlenmek ilk sırada yer almaktadır. Çok değişkenli analiz sonuçlarına göre, erkek cinsiyet [AOR 1,38 (1,17 – 1,63)], ğrenci evinde yaşama [AOR 1,34 (1,11 – 1,60)], tütün kullanımı [AOR 7,01 (5,94 – 8,27)], annenin eğitim seviyesinin yükseköğretim düzeyinde olması [AOR 1,57 (1,18 – 2. 07)] ve ortaöğretim düzeyinde olması [AOR 1,46 (1,19 – 1,79)], annenin alkol kullanımı [AOR 3,57 (2,044 – 6,23)], babanın alkol kullanımı [AOR 4,43 (3,43 – 5,71)] ve yakın arkadaşların alkol kullanımı [AOR 5,76 (4,83 – 6,87)], alkol kullanımı için risk faktörleri olarak belirlenmiştir. AKB için erkek cinsiyet [AOR 2.09 (1.54 – 2.83)], tütün kullanımı [AOR 7.63(5.48 – 10.64)], babanın alkol kullanımı [AOR 1.89(1.31 – 2.73)], yakın arkadaşın alkol kullanımı [AOR 3.04(2.27 – 4.08)] risk faktörleri olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Üniversite ğrencileri arasında alkol kullanım oranının genel nüfustan önemli lde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Özellikle, yakın arkadaşların alkol kullanımı ve aile öyküsü gibi sosyodemografik faktörlerin öğrencilerin alkol kullanım davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu bulunmuştur. Üniversiteler arasında alkol kullanımı ve AKB prevalansı niversite araştırmalarıyla benzer bulunmuştur ve her niveristede pravalans farklılık göstermektedir. Üniversite ğrencileri arasında erkek cinsiyet, aileden ayrı yaşamak, tütün kullanımı, yükseköğretim ve ortaöğretim anne eğitimi, anne ve/veya babanın alkol kullanıyor olması, yakın arkadaşın alkol kullanıyor olması alkol kullanımı yönünden risk faktörü olarak saptanmıştır. Üniversite ğrencileri arasında alkol kullanımının önlenmesi ve kullananların tedavi edilmesine yönelik merkezler oluşturulurken ve müdahale çalışmaları yapılırken öğrencilerin her ekonomik koşulda, farklı sağlık durumlarında ve değişen yasal koşullarda bile risk altında oldukları göz önünde bulundurulmalıdır. Eğlenmek için alkol kullanımının önlenmesi, sağlığa etkileri konusunda bilgilendirme faaliyetleri planlanarak ya da müfredata konuya giriş niteliğinde bazı dersler eklenerek desteklenmelidir. Akran etkileşimine önem verilmeli, üniversitelerde sos-yokltrel faaliyetler artırılabilir ve erişimleri kolaylaştırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Alkol kullanım bozukluğu, niversite öğrencileri, aşırı içme, prevalan, risk faktörleri